

423720, Республика Татарстан
Мензелинский район, с. Аю, ул. Центральная, 53

Тел 88(5555)
2-84-49

423720, Татарстан Республикасы,
Минзәлә районы, Аю авылы, Центральная урамы, 53

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
№ 6

КАРАР
22.08.2019 ел

Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Аю авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә ритуаль хезмәтләр, күмү, күмү эшләрен оештыру һәм зиратларны карап тоту турында нигезләмә турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә №131-ФЗ федераль законнарын, 12.01.1996 № 8-ФЗ «Күмү һәм жирләү эше турында» Федераль законның таләпләре нигезендә,

КАРАР ЧЫГАРАМ:

1. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Аю авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә ритуаль хезмәтләр оештыру, күмү, Күмү һәм зиратларны карап тоту турында НИГЕЗЛӘМӘ (1 нче кушымта) расларга.
2. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам.

ТР Минзәлә муниципаль районы
Аю авыл жирлеген башлыгы:

А. М. Галимов

Оешма турында нигезләмә
ритуаль хезмәтләр, күмү, жирләү эше һәм зиратларны карап тоту
Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Аю авыл
жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә

Әлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге №131-ФЗ Федераль закон, «Жирләү һәм күмү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 38-ФЗ Федераль закон нигезендә эшләнде, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Аю авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә үлгән (һәлак булган) жирләрне күмү белән бәйлә мөнәсәбәтләрне жайга салу принципларын билгели, күмү эшен оештыру тәртибен, ритуаль хезмәтләр күрсәтү тәртибен һәм күмү урыннарын тоту кагыйдәләрен билгели.

1. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмә максатларында түбәндәге төшенчәләр кулланыла:
жирләү буенча хезмәтләр - Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән ритуаль хезмәтләр исемлеге, аларны күрсәтү (түләүсез нигездә яисә түләүдә) күмү эше мәсьәләләре буенча хезмәт алып баруга карый;
жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге - женаза эше мәсьәләләре буенча хезмәт күрсәтә торган минималь исемлек;
жирләү урыннары - үлгән кешеләрнең мәетләрен (калдыкларын) күмү өчен, үлгән гәүдәләрен (калдыкларын) күмү өчен, аларда жыела торган зиратлары булган жир кишәрлекләре, үлгән гәүдәләрен (мәетләрен) яндырганнан соң көл (көл) белән күмү өчен кайгы стеналары, үлгән гәүдәләрен (калдыкларны) күмү өчен крематорийлар, үлгән кешеләрне күмү өчен билгеләнгән башка биналар һәм корымалар белән бирелгән жир кишәрлекләре;
күмү зонасы - зират территориясенә төп функциональ өлеше, анда күмү башкарыла, шул исәптән көлле урналарны күмү;
жирләү урыннары - жирләү өчен зиратны күмү зонасында бирелә торган жир кишәрлекләре;
ялгыз күмүләр - үлгән (һәлак булучыларны) күмү өчен жәмәгать зиратлары территориясендә бирелә торган жирләү урыннары (алга таба - үлгән), ире, якин туганнары, башка туганнары, яисә вафат булучының законлы вәкиле булмаган урыннар;
тугандаш жирләүләр - түләүсез нигездә, мәрхүмне күмү өчен жәмәгать зиратлары территориясендә мәрхүмнең хатынын яисә якин туганын шул ук жир кишәрлегендә күмүне гарантияләү өчен бирелә торган жирләү урыннары;
гаилә (нәсел) күмүләр - өч һәм аннан да күбрәк үлгән якин туганнарны, башка туганнарны күмү өчен ижтимагый һәм хәрби мемориаль зиратларда

түләүле нигездә (туганлык күмелгән урынны исәпкә алып) бирелә торган жирләү урыннары;

Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Аю авыл жирлеген» муниципаль берәмлегендә - Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Минзәлә шәһәре башкарма комитеты жирләү һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәненең вәкаләтле органы;

гаилә әгъзалары - бергә яшәүче һәм уртак хужалык алып баручы туганнар (үзлекләргә) бәйлә затлар;

жирләү эше мәсьәләләре буенча хезмәт - үлгәннәрне күмү буенча хезмәтләр күрсәтә торган юридик зат яки шәхси эшмәкәр.

2. Үлгәннән соң затның үз тәненә лаеклы мөнәсәбәт хокукы

2.1. затның үлеменнән соң үз тәненә лаеклы мөнәсәбәте турында (алга таба - үлгән кешенең ихтыяр белдерүе) - телдән рәвештә шаһитлар барында яисә язма рәвештә белдерелгән теләк:

патологоанатомик яруга дучар ителергә ризалык бирү яисә риза булмау турында;

- органнарны һәм (яисә) тукумаларны аның тәненнән алуга ризалык бирү яисә риза булмау турында;

- теге яки бу урында, теге яисә бу горәф-гадәтләр яисә традицияләр буенча, элек үлгән кешеләр янында жирләнергә;

- кремациягә дучар ителергә;

Теге яки бу затка үзенең теләген үтәүгә ышануы турында.

2.2. Үлгән кешенең тәненә карата лаеклы мөнәсәбәттә гамәлләр, әгәр үлгән кешенең ихтыяр белдерүен үтәү мөмкин булмаса, йә башка Россия Федерациясе законнары белән билгеләнмәгән хәлләр барлыкка килмәсә, вафат булганның тәненә карата гамәлләр тулысынча ихтыяр белдерү нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

2.3. Үлгән кешенең ихтыяр белдерүе булмаган очракта, әлеге Нигезләмәнең 2.1 пункттында күрсәтелгән гамәлләрне хәл итү хокукына ир яисә хатын, якин туганнары (балалар, ата-аналар, уллыкка алынганнар, уллыкка алуучылар, бертуган энеләре һәм туган сеңелләре, оныклары, бабалары, әбисе), башка туганнары, яки үлгән кешенең законлы вәкиле, ә андыйлар булмаганда - үлгән кешене күмүне үз өстенә алган башка затлар ия була.

3. Үлгән кешенең ихтыяр белдерүләрен үтәделәр

3.1. Үлгән кешенең ихтыяр белдерүен үтәүчеләр аның ихтыярында күрсәтелгән затлар була, алар ризалыгы белән үлгән кешенең ихтыяр белдерүен үтәү бурычын үз өстенә алырга риза булалар. Үлгән кешенең ихтыяр белдерүен үтәүчеләргә күрсәткән күрсәтмәләре булмаган очракта йә алар мәрхүмнең ихтыярын үтәүдән баш тарткан очракта, мәрхүмне күмүне оештыруга ир белән хатын, балалар, ата-аналар, уллыкка алынган, уллыкка алуучылар, бертуган һәм туган сеңелләре, оныклары, бабасы, әбисе, башка туганнары, яки вафат булганның законлы вәкиле хокукы. Әлеге затларның берәрсе үлгән кешенең ихтыярын үтәүдән мотивацияләнгән баш тарткан

очракта, ул үлгән кешене күмүне үз өстенә алган башка зат тарафыннан башкарылырга мөмкин.

3.2. Үлгән кешене күмүне үз өстенә алган зат бөтен күмүне оештыру процессын гамәлгә ашырырга тиеш, шул исәптән күмү өчен кирәкле документларны рәсмиләштерү, үлем турында белешмә алу, үлем турында герб таныклығы алу, күмүгә пособие алу.

3.3. Үлгән кешене күмүне үз өстенә алган затлар булмаган очракта, үлгән кешене күмү эше мәсьәләләре буенча хезмәт тарафыннан гамәлгә ашырыла.

4. Мәрхүмнең күмү турында ихтыяр белдерүен үтәү

4.1. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Аю авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә үз үлеменнән соң һәр кешегә, аның ихтыяр белдерүен исәпкә алып, күмү гарантияләнә.

4.2. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Аю авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә даими яшәүче Россия Федерациясе гражданның, мәрхүмнең мәетен (калдыкларын) күмү турында хәбәрән яисә көлен исәпкә алып, жәмәгать зиратларының берсендә жир участогы бушлай бирелү гарантияләнә.

4.3. Үлгән кешенең гәүдәсен (калдыкларын) күмү турында ихтыяр белдерүен яки үлгән кешенең күрсәтелгән урында элек үлгән кеше белән янәшә күмелү турында белдерүләр, күрсәтелгән урында жирнең буш участогын яисә элек үлгән туганын йә элек үлгән ирен жирлэгән каберне күмгәндә гарантияләнә. Башка очракларда аның гәүдәсен (калдыкларын) яисә мәетен күрсәтелгән урында күмү турында үлгән кешенең ихтыярын үтәү мөмкинлеге, үлем урынын, күрсәтелгән урында жирнең ирәкле участогын күмү урынын исәпкә алып, шулай ук үлгән кешенең казанышларын исәпкә алып, жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан билгеләнә.

5. Күмүне башкарганда гарантияләр

5.1. Мәрхүмне жирләү бурычын үз өстенә алган ир яисә хатынның, якин туганнарының, башка туганнарының, үлгән кешенең законлы вәкиленең яисә башка кешенең законлы вәкиленә, гарантияләнә:

- вафат булучыны күмү өчен кирәкле документларны үлем сәбәбе ачыкланганнан соң бер тәүлек эчендә бирү; үлгән кешенең мәетен моргта урнаштыру өчен нигезләр барлыкка килгән, вафат булган ирнең яисә хатынның, башка туганнарының, башка туганнарының, вафат булучының яисә вафат булган затның үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган законлы вәкиленең мәетен бирү таләбе буенча үлгән кешенең мәетен бирү өчен нигез барлыкка килгән очракларда үлем сәбәбе ачыкланганнан соң ике тәүлектән артык вакытка тоткарлана алмый.

- ир яисә хатын, якин туганнар, вафат булганны күмү бурычын үз өстенә алган башка зат яисә вафат булганны жирләү бурычын үз өстенә алган башка зат үлгән кешенең гәүдәсен моргта бушлай жиде тәүлеккә кадәр бушлай табу мөмкинлеге тудыру, үлгән кешене күмүне гамәлгә ашыру турында хәбәр ителә, ләкин аларны күмүне тормышка ашыруга комачаулый торган хәлләр

бар; ир яисә хатын, якын туганнары, башка туганнары яисә вафат булган кешенең законлы вәкиле табылган очракта, бу срок ундүрт көнгә кадәр артырга мөмкин.

6. Жирләү буенча күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфаты критерийлары

6.1. Ир яисә хатынга, якын туганнарга, башка туганнарга, законлы вәкилгә яки үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган башка затка күрсәтелә торган жирләү буенча гарантияләнгән хезмәтләрнең сыйфаты түбәндәге таләпләргә туры килергә тиеш:

- жирләү өчен кирәкле документларны мөрәжәгать иткән вакыттан ике тәүлек эчендә рәсмиләштерү;

- жирләүне оештыруга һәм уздыруга заказ кабул итүне гамәлгә ашыру, аңа түбәндәгеләр керә: мәрхүмнең тәне (йортының) нинди моргта (өйдә) урнашкан, жирләү датасы һәм вакыты, матәм процессиясен тикшерү маршруты, киём күләме, мәрхүмнең үсеше, автотранспорт хезмәтләренә заказ рәсмиләштерү;

- үлгәннең мәетен күмәргә әзерләү, ул түбәндәгеләрне үз эченә ала: мәетне күмүгә (юуга) һәм аны киендерүгә, мәетне саклап калуга (бәлзәмләндерүгә) һәм мәетнең тышкы кыяфәтен торгызуга (косметик хезмәт күрсәтүләргә), чәчтараш хезмәтләрен күрсәтү;

- тышкы һәм эчке яктан тукыма белән тышланган агач табутны бирү;

- язулы ритуаль теркәү билгесен урнаштыру (Ф.И.О. жирләнгән, туган елы, үлем елы);

- күмү йолалары предметлары алу, аларны автомашинага төяү, адресатка һәм кире кайтуга күчү, автомашинадан күмелгән ритуалны бушату;

- кабер казу урынын билгеләүне, кышкы чорда кардан күмелгән урынны чистартуны, кул ысулы белән кабер казуны, төбен һәм стеналарын кулдан чистартуны үз эченә алган кабер урнаштыру;

- күмү, шул исәптән: автотранспорттан табутны алып, күмү урынына илтәп житкерү, матәм йоласын үткәрүне көтү, кабер капкачын ябу һәм кабергә табутны ябу (көлле урнаны төшерү), кабер ташын туфрак белән күмү, кабер өстендәге калкулыкны урнаштыру, кабер өстенә күмү йоласын урнаштыру.

7. Күмү урыннарын урнаштыруга шәһәр төзелеше, санитария һәм экология таләпләре

7.1. Жирлек урынын урнаштыру өчен жир кишәрлеген сайлау жирлекнең гидрологик характеристикаларын, жирлекнең рельефы үзенчәлекләрен, әйләнә-тирә табигать мохитенә рөхсәт ителә торган иң чик экологик йөкләнешне исәпкә алып, шулай ук санитария кагыйдәләре һәм нормалары нигезендә жирлектә төзелеш алып бару кагыйдәләре нигезендә гамәлгә ашырыла һәм жирләү урыны яшәүнең иң чик срогын тәэмин итәргә тиеш.

7.2. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Аю авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге зиратлары территориясендә күмү урынын тотуга санитария һәм экология таләпләре бозылганда, Минзәлә

муниципаль районы Аю авыл жирлегенең башкарма комитеты жирләү урынында эшчәнлекне туктатырга яисә туктатырга, кертелгән хокук бозуларны бетерү һәм күмү урынының әйләнә-тирә табигать мохитенә һәм кеше сәламәтлегенә тискәре йогынтысын бетерү, шулай ук жирләүнең яңа урынын булдыру буенча чаралар күрергә тиеш.

7.3 Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Аю авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә күмү урынын урнаштыру өчен жир кишәрлеген аерып алу Минзәлә муниципаль районының Аю авыл жирлеге башкарма комитеты жир законнары нигезендә, шулай ук Россия Федерациясе законнарында һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә расланган проект документациясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

7.4. Жәмәгать зиратларында күмү дини, хәрби һәм башка гореф-гадәтләрне исәпкә алып башкарылырга мөмкин.

7.5. Иجتимагый зиратлар территориясендә Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Аю авыл жирлеге башкарма комитеты алдындагы казанышлары булган үлгән гражданныр истәлеген мәңгеләштерү максатларында жирләү һәм күмү эше өлкәсендә вәкаләтле орган карары нигезендә мактаулы күмү өчен аерым жир кишәрлекләре (зоналар) каралган булырга мөмкин.

7.6. Мәет жирләү өчен бушлай бирелә торган мәйданның түбәндәге күләмнәре билгеләнә:

- табутта ялгыз күмү урыны күләме 2,5м х 2,0м х 1,0м тәшкит итә (озынлыгы, тирәнлеге, киңлеге);

- жиргә көлле урнаны (туганлык каберенә күмү очракларыннан тыш) күмү өчен бирелә торган күмү урыны күләме 0,75м 0,4х 0,75м 0,75м (озынлыгы, тирәнлеге, киңлеге) тәшкит итә;

- туганлык жирләү мәйданы 5 кв метрдан артмый.

8. Үлгән (һәлак булган), хатыны, якын туганнары, башка туганнары булмаган яки законлы вәкиле булмаган кешеләрне күмү гарантияләре 8.1. Мәрхүмнең хатыны, якын туганнары, башка туганнары яки законлы вәкиле булмаган үлгән кешене күмү эше мәсьәләләре буенча хезмәт тарафыннан жирләү эше буенча хезмәтләр исемлегенә туры китереп башкарылырга мөмкин, анда

түбәндәгеләр керә:

- жирләү өчен кирәкле документларны рәсмиләштерү; мәетне кәфенләү;
- табут тәкъдим итү;
- үлгән кешене зиратка (крематорийга) житкерү;
- жирләү (күмү өчен кабер казу һәм жирләү буенча хезмәтләр күрсәтү (шул исәптән көлле урнаны күмү), жирләү ритуаль теркәү билгесе урнаштыру).

8.2. Шәхес Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгән (һәлак булгачыларны) күмү мондый очраклар өчен билгеле бер жәмәгать зиратлары участкаларында жирләү юлы белән вәкаләтле жирле үзидарә органнары ризалыгы белән күмү эше эше буенча түбәндәгеләрне үз эченә ала торган хезмәтләр исемлеге нигезендә гамәлгә ашырыла:

- жирләү өчен кирәкле документларны рәсмиләштерү;
мәетне кәфенләү;
- табут тәкъдим итү;
- үлгән кешене зиратка (крематорийга) житкерү;
- жирләү (күмү өчен кабер казу һәм жирләү буенча хезмәтләр күрсәтү (шул исәптән көлле урнаны күмү), жирләү ритуаль теркәү билгесе урнаштыру).

8.3. Хатыны, якин туганнары, башка туганнары булмаган, үлгәннәрне (һәлак булганнарны), медицина учреждениеләре моргларында булган үлгән кешенең законлы вәкилен күмү түбәндәге тәртиптә гамәлгә ашырыла:

- Медицина учреждениесе, эчке эшләр органнарының мәрхүмне (вафат булучыны) күмү турындагы ризалыгын алганнан соң, үлем турындагы табиб таныклыгын, ЗАГС органнарында үлем турында актлар язмасы булу турындагы белешмәне, мәрхүмне (вафат булучыны) күмү турындагы хезмәт житәкчесе исеменә, медицина учреждениесенең баш табибы (яки баш табиб вазыйфаларын башкаручы зат) имзасы белән, югарыда санап үтелгән документларны жирләү эше мәсьәләләре буенча хезмәткә жибәрә.

Медицина учреждениесе мәетне юндыру, аның табутына салуны һәм жирләү эше мәсьәләләре буенча хезмәткә мәет белән табутны бирүне тәмин итә;

- жирләү эше буенча хезмәт медицина учреждениесе моргына табут һәм болыт китерә, табутны моргтан гәүдәсе белән зиратка ташый һәм күмелә.

8.4. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Аю авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә әлеге Нигезләмәнең 8.1 п. күрсәтелгән затларны күмү хезмәтләренә бәясе гамәлдәге законнар нигезендә Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Аю авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

8.5. Жирләү ир яисә хатын, якин туганнар, башка туганнар, үлгән кешене жирләү бурычын үз өстенә алган үлгән затның яисә башка затның законлы вәкиле акчалары исәбеннән башкарылган очракта, аларга әлеге карарның 8.1 пунктында күрсәтелгән жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләр күләмендәге жирләүгә социаль пособие түләнә.

9. Жирләү эшен оештыру

9.1. Аю авыл жирлегә территориясендә жирләү эшен оештыру Минзәлә муниципаль районының Аю авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла. Үлгән кешене күмү һәм жирләү буенча хезмәтләр күрсәтү күмү эше мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт тарафыннан башкарыла.

10. Жирләү урынын булдыру һәм оештыру

10.1. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Аю авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә үлгән (һәлак булган) жирләрне күмү шушы максатлар өчен билгеләнгән санитария, экология һәм башка таләпләргә туры китереп, үлгән гәүдәләрне (калдыкларны) күмү өчен

зиратлары, шулай ук күмү эшчәнлеген башкару өчен билгелэнгән башка биналар һәм корылмалар булган жир участкаларының санитария, экология һәм башка таләпләренә туры китереп башкарыла.

10.2. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының «Аю авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясендә төзелә торган, шулай ук күмүнең гамәлдәге урыннары жиңмерелергә тиеш түгел, һәм бары тик Аю авыл жирлегенә башкарма комитетын рөхсәт итү буенча гына, даими су басулар һәм башка стихияле бәла-казалар янаган очракта, ә авыл жирлекләре территориясендә, тиешле авыл жирлегенә башкарма комитетын рөхсәткә белән генә күчерелергә мөмкин.

10.3. Үлгәннәрне күмү һәркөнне 10.00 сәгатәтән 17.00 сәгатәкә кадәр башкарыла.

Үлгән (һәлак булган) Бөөк Ватан сугышында катнашучыларны, сугышчан хәрәкәтләр ветераннарын, сугыш инвалидларын, хәрби хезмәт ветераннарын күмү “Ветераннар турында” Россия Федерациясә Законының 24 статьясы нигезендә башкарыла.

10.4. Үлгән (вафат булган) кешене күмү элеккегә күмелгәннән соң 20 ел узгач, күмү теркәлгән затның язмача ризалыгы белән рөхсәт ителә.

10.5. Туган жирләүнең буш участогында күмү теркәлгән затның язма ризалыгы белән рөхсәт ителә.

10.6. Туганнары жирләүләрдә туфракка көл белән урналарны күмү алдагы күмү вакытына бәйсез рәвештә рөхсәт ителә.

10.7. Ватанны саклаганда һәлак булганнарға каберләренә карап тоту, төзекләндерү һәм ремонтлау бурычлары жирле үзидарәненә вәкаләтле органына йөкләнә.

10.8. Жирләү федераль, өлкә, жирле бюджетлар акчалары исәбеннән башкарылган очракларда зират территориясендә урнашкан мактаулы, тугандаш (гомуми) күмүләренә, шулай ук дәүләт саклавындагы башка күмү һәм һәйкәлләрне карап тоту, төзекләндерү һәм ремонтлау бурычлары жирле үзидарәненә вәкаләтле органына йөкләнә.

10.9. Жирләү өчен бирелгән жир кишәрлегенә чикләрендә куаклыктан, чәчәкләрдән тере яшел киртәләр утырту, кабер өстендәгә корылмалар урнаштыру рөхсәт ителә.

10.10. Һәр жирләү Кенәгәдә жирләүгә рөхсәт-белешмәләренә теркәү теркәлә.

10.11. Жирләүне башка затка теркәү һәр аерым очракта карала.

10.12. Жирләүгә рөхсәт-белешмәләренә теркәү журналы катгый хисап документы булып тора һәм даими саклау вакыты белән эшләргә керә. Жирләүгә рөхсәт-белешмәләренә теркәү журналын жирле үзидарәненә вәкаләтле органы алып бара.

10.13. Үлгәннәрненә калдыкларын эксгумацияләү Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән таләпләр нигезендә башкарыла.

10.14. Мәет күмү урыннарын мәсхәрәләү һәм юк итү Россия Федерациясә законнарында каралган жаваплылыкка китерә.

11. Жирләүне рәсмиләштерү тәртибе

11.1. Жирләүгә заказлар алу ГХАТ органнарының актлар язмаларында үлүне теркәгәннән соң жирләү эше мәсьәләләре буенча хезмәт тарафыннан башкарыла. Үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган зат белән килешү буенча жирләү вакыты һәм урыны заказны рәсмиләштергәндә билгеләнә.

11.2. Мәрхүмне (вафат булучыны) күмүгә заказны рәсмиләштерү үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган затның түбәндәгеләрне башкару бурычы булганда башкарыла:

- үлгән (вафат булучының) үлеме турында чын герб таныклығы;
- Шәхесне раслаучы документ яки, жирләүне оештыру бурычы юридик затка йөкләнгән булса, гарантияле хат һәм ышанычнамә.

11.3. Үлгән (вафат булучыны) кабергә күмү яисә тугандаш кабергә күмү рөхсәте үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган зат булганда бирелә:

- үлгән (вафат булучының) үлеме турында чын герб таныклығы;
- элек үлгән (вафат булган) кешенең үлеме турында чын герб таныклығы;
- вафат булучы (вафат булучы) һәм элек вафат булган (вафат булган) кешеләр арасында якин туганлыкны раслый торган документлар;
- күмү турында таныклыктар;
- күмү өчен җаваплы булган заттан үлгән (вафат булучыны) күмүгә язмача ризалык.

12. Зиратларга бару кагыйдәләре

12.1. Зиратлар көн саен килүчеләр өчен ачык.

12.2. Зиратлар территориясендә килүчеләр җәмәгать тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

12.3. Зиратлар территориясендә түбәндәгеләр тыела:

- кабер өстендәге корылмаларны, мемориаль такталарны, зират жиһазларын бозарга,

- Территорияне чүпләргә

- этләр куып чыгарды, йорт хайваннарын көтү, кошларны тоту;
- учак ягу, ком һәм балчык табу, дерн кисү;
- ябылудан соң булу;
- грунтны казу, төзелеш һәм башка материаллар запасларын туплау;
- яшел утыртмаларның, чәчәкләргә зыян китерү;
- автомобильләрдә, мотоциклларда, велосипедларда һәм башка хәрәкәт итү чараларында йөрү;
- контейнер майданчыкларынан тыш чүп-чар чүпләү.

12.4. Күмүне башкарган гражданныр кабер корылмаларын тиешле хәлдә тотарга тиеш.